

Т.О. Сазонова, к.е.н., доцент,
В.О. Носенко, здобувач вищої освіти
Полтавський державний аграрний університет

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МЕНЕДЖЕРІВ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Провідною функцією менеджменту є комунікативна. Праця сучасного менеджера передбачає постійну взаємодію з різними людьми: персоналом, підлеглими, іншими менеджерами, клієнтами тощо. Майстерність, успішність в трудовій діяльності менеджера тісно пов'язана з досконалим володіння засобами, техніками спілкування – комунікативною компетентністю. Разом з тим, як свідчить життєва практика, не кожен менеджер спроможний ефективно налагодити комунікацію, підтримувати відкриті та результативні зв'язки з оточуючими його людьми, адже ефективна комунікація передбачає не лише вміння передати інформацію, але й вміння вислухати, почути та підтримати діалог.

Досліджуючи комунікаційний обмін інформацією на підприємстві, в основному беруть до уваги людей, які спілкуються особисто або в групі, команді, колективі, шляхом безпосереднього обміну інформацією, ведення телефонних розмов, листування, звітування. На ці випадки припадає основна частина комунікацій в підприємстві, але комунікаційний процес не обмежується ними. Адже комунікації передбачають поряд з обміном інформацією, формування різних форм, видів, рівнів складності зв'язків між людьми, що базуються на різноманітних видах взаємовідносин, що у підсумку спрямовані на досягнення цілей підприємства, реалізації його завдань. Вони являють специфічну форму впливу на персонал та суб'єктів зовнішнього середовища підприємства.

Ефективність комунікацій загалом в системі управління визначає якість управлінських рішень. З огляду на те, що комунікаціями пронизана вся система управління

підприємством, з огляду на специфіку змісту діяльності менеджера, важливість формування та управління комунікаціями не викликає сумнівів. Як нами вже було зазначено, метою організаційної, міжособистісної комунікації є осмислення та розуміння переданої інформації, але сам факт обміну інформацією, її передача ще не забезпечує ефективності спілкування суб'єктів комунікаційного процесу. Тому, зважаючи на це, ми погоджуємося з дослідниками, які зазначають, що рівень організації, ефективність даного процесу на підприємстві залежить від досвіду менеджера, його комунікативних навичок та компетентності, здібностей. Все це створює передумови для віднайдення, формування ефективних методів комунікацій, оволодіння вмінням раціональної організації процесу передачі, засвоєння, а також використання інформації.

Комунікативну діяльність менеджера розглядають як [1]:

1) особливу форму реалізації визначених цілей, завдань, вимог, що впливають зі статуту підприємства, його стратегії та політики, структури, посадових інструкцій та інших внутрішньо організаційних документів;

2) соціально-нормативну діяльність, що формується під впливом співставлення закономірностей існування та трудової діяльності колективу з регламентом конкретного підприємства в змінних, мінливих умовах існування та функціонування підприємства;

3) система впливу на підлеглих, окремих індивідів з метою спрямування їх діяльності в інтересах колективу та підприємства загалом;

4) творча соціально-психологічна діяльність – сприяє взаємодії працівників підприємства, структурного підрозділу, окремої команди.

Що ж є комунікативною компетентністю менеджера? На думку

Також сучасний успішний менеджер має володіти наступними мовно-комунікативними компетентностями [2, с. 177-178; 3, с. 25-26]:

- глибокими професійними знаннями та оволодінням понятійно-категоріальним апаратом професійної сфери

(відповідною системою термінів);

- досконале володіння державною мовою, в т. ч. діловою українською мовою, іноземною мовами;
- знання етикетних мовних формул, вміння ними користуватись у діловому спілкуванні;
- мати відкрите мислення;
- уміння орієнтуватись у системах різної за характером, темами, способом подання, формою інформації, використовуючи при цьому різні канали комунікації;
- володіння інтерактивним спілкуванням (миттєва відповідна реакція на інформацію у контексті попередньої);
- володіння основами риторики (у розрізі її знань та вмінь);
- уміння правильно оцінювати комунікативну ситуацію;
- вміння обґрунтовано приймати управлінські рішення та планувати комунікативний процес.

Отже, формування ефективної системи комунікацій на рівні підприємства потребує управління всіма інформаційними потоками, формування та удосконалення комунікативної компетентності менеджерів. Ефективна система комунікації (спрямована як на внутрішнє управління, так і взаємодію із зовнішнім середовищем) є стратегічним бізнес-ресурсом підприємства, адже від її результативності залежить загальна ефективність діяльності організації.

Список використаних джерел:

1. Григораш В. В. Комунікативна компетентність менеджера. Теорія та практика професійної підготовки менеджерів інноваційного розвитку освіти: матеріали методологічного семінару / За заг. ред. Т. М. Хлебнікової. Харків: 2020. 75 с.
2. Рудницька Н. А., Ковтун К. В. Комунікативна професіограма менеджера з позиції ділової комунікації. *Міжнародний філологічний часопис*. 2019. № 3.Vol. 10. С. 74-79.
3. Гапонова Л. Є., Голенко В. М., Леонова Н. В. Українська мова (за професійним спрямуванням). Дніпропетровськ: НМетАУ, 2012. 129 с.

К.В. Смірнова, к.е.н., доцент
Одеський державний екологічний університет

ВИКОРИСТАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ ВАЛЮТИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ

Сьогоднішні реалії функціонування бізнесу вимагають